

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัย เรื่อง คุณภาพบัณฑิตของโรงเรียนนายเรืออากาศ ตามการรับรู้ของอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ครอบคลุม สารบัญ วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษาคุณภาพของบัณฑิตโรงเรียนนายเรืออากาศ ตามการรับรู้ของอาจารย์ในโรงเรียนนายเรืออากาศ และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศ กับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต
3. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของอาจารย์ของโรงเรียนนายเรืออากาศ จำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษา
4. เพื่อเปรียบเทียบ การรับรู้ของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำแนกตาม ชั้นยศ อายุ และระยะเวลาการทำงาน
5. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตจากโรงเรียนนายเรืออากาศ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ประกอบด้วย

- 1.1 อาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศ ที่เคยสอนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศเป็นบัณฑิตรุ่นปี พ.ศ.2526-2530 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 66 นาย
- 1.2 ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศรุ่นปี พ.ศ.2526-2530 จำนวนทั้งสิ้น 21 หน่วย (รายละเอียด หน้า 26-27) สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างมีระบบ (Systematic Sampling) โดยใช้ random start เป็นคนที่ 1 เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างกระจายทั่วถึงและเป็นตัวแทนที่ดี ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยได้รับการแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำหรับแบบสอบถาม จัดแบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับคุณภาพบัณฑิต รวม 5 ด้าน คือ ด้านความเป็นทหาร ด้านความรู้ความสามารถ ด้านการทำงาน ด้านคุณธรรม ด้านคุณภาพชีวิต

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งด้วยตนเองและทางไปรษณีย์บางส่วนเฉพาะผู้บังคับบัญชาบางหน่วยงาน โดยส่งให้อาจารย์และได้รับคืนมา จำนวน 55 ฉบับ และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 323 ฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพบัณฑิตทั้ง 5 ด้าน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตทั้ง 5 ด้าน ระหว่างอาจารย์กับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตโดยใช้การทดสอบค่าที (T-test) การเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตทั้ง 5 ด้านของอาจารย์ จำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษาโดยใช้การทดสอบค่าที (T-test) และการเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตทั้ง 5 ด้าน ของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำแนกตามชั้นยศ อายุ และระยะเวลาการทำงานโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) และถ้ามีความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) เพื่อพิจารณาว่ามีคู่ใดแตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนนี้ผู้วิจัยแบ่งสรุปเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ส่วนที่ 2 แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 คุณภาพด้านต่าง ๆ 5 ด้านของบัณฑิตตามการรับรู้ระหว่างอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านต่าง ๆ 5 ด้านตามการรับรู้ระหว่างอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ตามการรับรู้ของอาจารย์โรงเรียน

นายเรืออากาศ จำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษา ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิต 102
ด้านต่าง ๆ 5 ด้านตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำแนกตามชั้นยศ อายุ และ
ระยะเวลาการทำงาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศและผู้บังคับบัญชา
ของบัณฑิต เป็นอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศ 55 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่า
เพศหญิง คือ เป็นชายจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 69.1 เป็นหญิงจำนวน 17 คน
คิดเป็นร้อยละ 30.9 ส่วนใหญ่ดำรงชั้นยศนาวาอากาศเอก จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ
65.4 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 มีวุฒิการศึกษา
ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 67.3 และมีระยะเวลาทำงาน
มากกว่า 20 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5

ส่วนผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต เป็นชายทั้งหมด จำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ
100.0 ส่วนใหญ่ดำรงชั้นยศนาวาอากาศตรี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 38.4
มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 70.3 มีวุฒิปริญญาตรีหรือ
เทียบเท่า จำนวน 287 คน คิดเป็นร้อยละ 88.9 และมีระยะเวลาการทำงานอยู่ระหว่าง
5-10 ปี จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 49.5

ส่วนที่ 2 แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์คุณภาพของบัณฑิตด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ตามการรับรู้
ระหว่างอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

1. คุณภาพบัณฑิตด้านความเป็นทหาร พบว่า อาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศ
และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตในด้านนี้อยู่ในระดับมาก เรียงตาม
ลำดับ 1-3 ดังนี้ คือ ในลำดับที่ 1 ผู้บังคับบัญชาและอาจารย์มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตตรงกัน
ในข้อการรักพวกพ้อง ส่วนลำดับที่ 2 และ 3 อาจารย์มีการรับรู้ในข้อความสมบูรณ์ของร่างกาย
เข้มแข็งอดทน และความสง่าผ่าเผย เรียงตามลำดับในขณะที่ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีการรับรู้
ในข้อความสง่าผ่าเผย เป็นลำดับที่ 2 และความสมบูรณ์ของร่างกายเข้มแข็งอดทน และความ
สง่าผ่าเผยเป็นลำดับที่ 3

2. คุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถ พบว่า อาจารย์โรงเรียน นายเรืออากาศมีการรับรู้คุณภาพของบัณฑิตในข้อ ความสามารถในการแสดงออก เป็นลำดับแรก รองลงมาคือความรู้ทางเทคนิคในสาขาของตน และลำดับที่ 3 คือ ความรู้ด้านเทคนิคที่ทันสมัย ในขณะที่ผู้บังคับบัญชามีการรับรู้ในข้อ ความรู้ทางเทคนิคในสาขาของตนเป็นลำดับแรก รองลงมา คือ ความสามารถในการติดต่อประสานงานและ ลำดับที่ 3 คือ ความสามารถในการแสดงออก

3. คุณภาพบัณฑิตด้านการทำงาน พบว่า อาจารย์ในโรงเรียนนายเรืออากาศ และผู้บังคับบัญชา มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตในความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นลำดับแรกตรงกัน รองลงมาอาจารย์มีการรับรู้คุณภาพของบัณฑิตในข้อ มนุษย์สัมพันธ์ที่มีต่อคนทุกระดับ และ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในขณะที่ผู้บังคับบัญชามีการรับรู้คุณภาพของบัณฑิตในข้อ การตรงต่อเวลา และมนุษย์สัมพันธ์ที่มีต่อคนทุกระดับ เป็นลำดับที่ 2 และ 3

4. คุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรม พบว่า อาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศรับรู้คุณภาพบัณฑิตในข้อการรักษาชื่อเสียงของหมู่คณะ เป็นลำดับแรก รองลงมาอาจารย์มีการรับรู้คุณธรรมของบัณฑิตในข้อ ความจงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชาต่อหน่วยงาน และต่อชาติ เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ รักชื่อเสียงของหมู่คณะและความเคารพต่อผู้อาวุโสกว่า เป็นลำดับ 3

5. คุณภาพบัณฑิตด้านคุณภาพชีวิต พบว่า อาจารย์และผู้บังคับบัญชามีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตในข้อ ความมีศักดิ์ศรีในตนเองเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การหาความรื่นรมย์ให้แก่ชีวิตและการปรับตัว เข้ากับธรรมชาติและสังคม เป็นลำดับที่ 3 ผู้บังคับบัญชารับรู้ มารยาทการสมาคมและการดำเนินชีวิตอย่างมีอุดมการณ์เป็นลำดับที่ 1 และ 3

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ตามการรับรู้ระหว่าง อาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

1. คุณภาพบัณฑิตด้านการทำงาน พบว่า โดยส่วนรวมอาจารย์ และผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิตรับรู้ เกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิต ในด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

เมื่อพิจารณาระดับความแตกต่าง เป็นรายข้อพบว่า

1.1 อาจารย์มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิต น้อยกว่าผู้บังคับบัญชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 คือ ความเป็นผู้นำ ความมีวินัยตลอดเวลา การวางตัวเหมาะสม และความสุภาพอ่อนโยน

1.2 อาจารย์มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตน้อยกว่าผู้บังคับบัญชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 คือการตัดสินใจ

1.3 อาจารย์มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตน้อยกว่าผู้บังคับบัญชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 คือความสง่าผ่าเผย

2. คุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถ พบว่า โดยส่วนรวมอาจารย์และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตในด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณาระดับความแตกต่าง เป็นรายข้อพบว่า

2.1 อาจารย์มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตน้อยกว่าผู้บังคับบัญชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 คือ ความสามารถในการติดต่อประสานงาน

2.2 อาจารย์มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตน้อยกว่าผู้บังคับบัญชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 คือ มีจิตวิทยาในการ เป็นทหาร

2.3 อาจารย์มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตน้อยกว่าผู้บังคับบัญชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 คือ ศิลปะในการพูด ความรู้ด้านการบริหารระดับพื้นฐานความรู้ทางเทคนิคในสาขาของตน ความรอบรู้ในเชิงวิชาการทั่วไปและความรู้ด้านธุรการ

3. คุณภาพบัณฑิตด้านการทำงาน พบว่า โดยส่วนรวมอาจารย์และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีการรับรู้คุณภาพของบัณฑิตในด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 เมื่อพิจารณาระดับความแตกต่าง เป็นรายข้อพบว่า

3.1 อาจารย์มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตน้อยกว่าผู้บังคับบัญชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 คือ ความคิดอย่างสมเหตุผล ใจกว้างยอมรับทั้งความคิด เห็นของผู้อื่น มนุษยสัมพันธ์ที่มีต่อคนทุกระดับ การตรงต่อเวลา และความมีระเบียบในการทำงาน

3.2 อาจารย์มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตน้อยกว่าผู้บังคับบัญชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง การตัดสินใจแก้ปัญหา การวางแผน

การทำงาน การนำเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้ปฏิบัติงานและการติดตามผลงาน

3.3 อาจารย์มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตน้อยกว่าผู้บังคับบัญชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 คือ การควบคุมอารมณ์ของตนเอง มองเห็นการณ์ไกลและการดำเนินงานตามแผน

4. คุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรม พบว่า โดยส่วนรวมอาจารย์และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีการรับรู้คุณภาพของบัณฑิตในด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 เมื่อพิจารณาระดับความแตกต่างเป็นรายข้อพบว่า

4.1 อาจารย์มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตน้อยกว่าผู้บังคับบัญชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 คือ ความซื่อสัตย์สุจริต มีศีลธรรมอันดีงาม ความจงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชาต่อหน่วยงานและชาติ ความเสียสละ ความยุติธรรม ความโอบอ้อมอารี และความเคารพผู้อาวุโสกว่า

4.2 อาจารย์มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตน้อยกว่าผู้บังคับบัญชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 คือ บำเพ็ญตนเพื่อความสุขส่วนรวม มีจรรยาบรรณในอาชีพทหารและยึดมั่นในธรรมะ

4.3 อาจารย์มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตน้อยกว่าผู้บังคับบัญชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 คือ รักษาชื่อเสียงของหมู่คณะ

5. คุณภาพบัณฑิตด้านคุณภาพชีวิต จากการวิจัยพบว่า โดยส่วนรวมอาจารย์และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต มีการรับรู้คุณภาพของบัณฑิตในด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาระดับความแตกต่างเป็นรายข้อพบว่า

5.1 อาจารย์มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตน้อยกว่าผู้บังคับบัญชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 คือ ความมั่นคงในครอบครัวและการดำเนินชีวิตอย่างมีอุดมการณ์

5.2 อาจารย์มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตน้อยกว่าผู้บังคับบัญชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 คือ ความรักใคร่ผูกพันกับผู้ร่วมงานและมารยาททางสังคม

5.3 อาจารย์มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตน้อยกว่าผู้บังคับบัญชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 คือ ความพึงพอใจในงานที่ทำ การเป็นที่ยอมรับในเชิงความสามารถทั่วไปและความมีศักดิ์ศรีในตนเอง

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ตามการรับรู้ของ
อาจารย์จำแนกตามเพศและวุฒิการศึกษา

การเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านต่าง ๆ 5 ด้านตามการรับรู้ระหว่างอาจารย์
จำแนกตามเพศชายและหญิง พบว่า โดยส่วนรวมไม่ว่าอาจารย์ชายหรือหญิงมีการรับรู้
คุณภาพบัณฑิตทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในด้านคุณภาพชีวิต
พบว่า อาจารย์ชายมีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตในข้อความรักใคร่ผูกพันกับผู้ร่วมงาน และความ
ก้าวหน้าทางด้านงานหรือตำแหน่งงานมากกว่าอาจารย์หญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
และในด้านความรู้ความสามารถ พบว่า อาจารย์ชายมีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตในข้อ
ความสามารถในการจัดการน้อยกว่าอาจารย์หญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เช่นกัน

การเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านต่าง ๆ 5 ด้านตามการรับรู้ระหว่างอาจารย์
จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยส่วนรวมอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือ
เทียบเท่ากับอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตทั้ง 5 ด้าน
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น คุณภาพ บัณฑิตด้านความเป็นทหาร พบว่า
อาจารย์ที่มีวุฒิสองสูงกว่าปริญญาตรีมีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตในข้อความสมบูรณ์ของร่างกาย เข้มแข็ง
อดทน ความกล้าหาญ และรักพวกพ้อง มากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในด้านความรู้ความสามารถ พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิ
สูงกว่าปริญญาตรีมีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตในข้อศิลปะในการพูด การรอบรู้ในเชิงวิชาการทั่วไป
และความรู้ทางด้านธุรการ มากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิต่ำกว่าระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญที่
ระดับ .05 เช่นกัน

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านต่าง ๆ 5 ด้านตามการรับรู้ของ
ผู้บังคับบัญชาจำแนกตามชั้นยศ อายุ และระยะเวลาการทำงาน

การเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านต่าง ๆ 5 ด้านตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา
ของบัณฑิตจำแนกตามชั้นยศ จากผลการวิจัยพบว่า

1. คุณภาพบัณฑิตด้านความเป็นทหาร พบว่า ผู้บังคับบัญชาที่มีชั้นยศต่างกันมีการรับรู้
คุณภาพบัณฑิตในด้านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. คุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถ พบว่า โดยส่วนรวมผู้บังคับบัญชาที่มีชั้นยศต่างกันมีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตในด้านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาระดับความแตกต่างเป็นรายข้อ พบว่า ในบางข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ที่ระดับ .05 พบว่า ผู้บังคับบัญชาที่มีชั้นยศเรืออากาศเอก มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตในข้อความรู้ด้านยุทธวิธี ความรู้ด้านธุรการ มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีชั้นยศนาวาอากาศเอก

3. คุณภาพบัณฑิต ด้านการทำงาน พบว่า โดยส่วนรวมผู้บังคับบัญชาที่มีชั้นยศต่างกันมีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตในด้านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาระดับความแตกต่างเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .05 ในบางข้อ เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ที่ระดับ .05 พบคู่ที่มีความแตกต่างในข้อดังต่อไปนี้คือ

ข้อ 5. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พบว่า ผู้บังคับบัญชาที่มีชั้นยศนาวาอากาศตรี มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีชั้นยศนาวาอากาศโท และนาวาอากาศเอก

ข้อ 7. มองเห็นการณ์ไกล พบว่า ผู้บังคับบัญชาที่มีชั้นยศเรืออากาศเอก มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีชั้นยศนาวาอากาศเอก

ข้อ 11. การวางแผนการทำงาน พบว่า ผู้บังคับบัญชาที่มีชั้นยศเรืออากาศเอก มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีชั้นยศนาวาอากาศตรี

4. คุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรม พบว่า ผู้บังคับบัญชาที่มีชั้นยศต่างกันมีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตในด้านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. คุณภาพบัณฑิตด้านคุณภาพชีวิต พบว่า โดยส่วนรวมผู้บังคับบัญชาที่มีชั้นยศต่างกันมีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตในด้านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาระดับความแตกต่างเป็นรายข้อ พบว่า ในบางข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .01 และทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ที่ระดับ .05 พบคู่ที่มีความแตกต่างในข้อดังต่อไปนี้คือ

ข้อ 5. การหาความรื่นรมย์ให้แก่ชีวิต พบว่า ผู้บังคับบัญชาที่มีชั้นยศนาวาอากาศตรี มีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีชั้นยศนาวาอากาศเอก

ข้อ 8 ความมั่นคงในครอบครัว พบว่า ผู้บังคับบัญชาที่มีชั้นยศเรืออากาศเอก มีการรับรู้คุณภาพชีวิตในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีชั้นยศนาวาอากาศตรี

การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ 5 ด้านตามการรับรู้ ของผู้บังคับบัญชา ของชีวิตประจำวันตามอายุ จากผลการวิจัยพบว่า

1. คุณภาพด้านความเป็นทหาร โดยส่วนรวมผู้บังคับบัญชาที่มีอายุต่างกันมีการรับรู้ในคุณภาพของชีวิตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาระดับความแตกต่างเป็นรายข้อ พบว่า ในบางข้อมีความแตกต่างที่ระดับ .01 คือความมีไหวพริบ และที่ระดับ .05 คือ ความเป็นผู้นำ ความสำนึกในหน้าที่ ความสมบูรณ์ของร่างกาย เข้มแข็ง อดทน การวางตัวเหมาะสม และการตัดสินใจ เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่วิจัยวิธีของ เซฟเฟ่ที่ระดับ .05 พบคู่ที่มีความแตกต่างในข้อต่อไปนี้ คือ

ข้อ 1 ความเป็นผู้นำ ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุน้อยกว่า 31 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้ มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุมากกว่า 50 ปี

ข้อ 3 ความสำนึกในหน้าที่ ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุ 31-40 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้ มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุน้อยกว่า 31 ปี

ข้อ 5 ความมีไหวพริบ ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้ มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุ 31-40 ปี และ 41-50 ปี

2. คุณภาพด้านความรู้ความสามารถ โดยส่วนรวมผู้บังคับบัญชาที่มีอายุต่างกัน มีการรับรู้ในคุณภาพของชีวิตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในบางข้อมีความแตกต่างกันที่ระดับ .001 คือ ความรู้ทางด้านธุรการที่ระดับ .01 คือ ความรู้ด้านยุทธวิธี และที่ระดับ .05 คือ ความสามารถในการติดต่อประสานงาน เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่วิจัยวิธีของ เซฟเฟ่ที่ระดับ .05 พบคู่ที่มีความแตกต่างในข้อต่อไปนี้คือ

ข้อ 4 ความรู้ด้านยุทธวิธี ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้ มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุ 31-40 ปี และ 50 ปีขึ้นไป

ข้อ 12 ความรู้ทางด้านธุรการ ผู้บังคับบัญชาที่อายุต่ำกว่า 30 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี, 41-50 ปี และ 50 ปีขึ้นไป

3. คุณภาพบันทึกด้านการทำงาน โดยส่วนรวมผู้บังคับบัญชาที่มีอายุต่างกัน มีการรับรู้คุณภาพของบันทึกในข้อนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณา ระดับความแตกต่างเป็นรายข้อ พบว่า ในบางข้อมีความแตกต่างกันที่ระดับ .001 คือ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองเห็นการณ์ไกล ที่ระดับ .01 คือ ความคิดอย่างสมเหตุผล การตรงต่อเวลา ความมีระเบียบในการทำงาน ที่ระดับ .05 คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การตัดสินใจแก้ปัญหาการวางแผนการทำงาน การติดตามผล เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ที่ระดับ .05 พบคู่ที่มีความแตกต่างในข้อต่อไปนี้ คือ

ข้อ 1 ความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุต่ำกว่า 31 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป

ข้อ 2 ความคิดอย่างสมเหตุผล ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุต่ำกว่า 31 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุ 31-40 ปี, 41-50 ปี และ 50 ปีขึ้นไป

ข้อ 5 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุน้อยกว่า 31 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี, 41-50 ปี และมากกว่า 50 ปี และยังพบว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุ 31-40 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป

ข้อ 7 มองเห็นการณ์ไกล ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้ น้อยกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี และ 41-50 ปี

ข้อ 8 การตัดสินใจแก้ปัญหา ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุน้อยกว่า 31 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้น้อยกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี

ข้อ 9 การตรงต่อเวลา ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุน้อยกว่า 31 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุ 31-40 ปี, 41-50 ปี และมากกว่า 50 ปี

ข้อ 10 ความมีระเบียบในการทำงาน ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุน้อยกว่า 31 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี และมากกว่า 50 ปี

ข้อ 11 การวางแผนการทำงาน ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุน้อยกว่า 31 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุมากกว่า 50 ปี

4. คุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรม โดยส่วนรวมผู้บังคับบัญชาที่มีอายุต่างกัน มีการรับรู้คุณภาพของบัณฑิตในด้านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาระดับความแตกต่างเป็นรายข้อ พบว่า ในบางข้อมีความแตกต่างกันที่ระดับ .05 คือ ความจงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชาและหน่วยงาน ความโอบอ้อมอารีและความเคารพต่อผู้อาวุโสกว่า เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟที่ระดับ .05 พบคู่ที่มีความแตกต่างในข้อ ต่อไปนี้คือ

ข้อ 9 ความโอบอ้อมอารี ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุมากกว่า 50 ปี

5. คุณภาพบัณฑิตด้านคุณภาพชีวิต โดยส่วนรวมผู้บังคับบัญชาที่มีอายุต่างกันมีการรับรู้คุณภาพของบัณฑิตในด้านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาระดับความแตกต่างเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อที่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .001 คือ การหาความรื่นรมย์ให้แก่ชีวิต และที่ระดับ .01 คือ ความมีศักดิ์ศรีในตนเอง เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟที่ระดับ .05 พบคู่ที่มีความแตกต่างในข้อต่อไปนี้ คือ

ข้อ 5 การหาความรื่นรมย์ให้แก่ชีวิต ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุ 41-50 ปี และมากกว่า 50 ปีขึ้นไป

ข้อ 10 ความมีศักดิ์ศรีในตนเอง ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี และมากกว่า 50 ปี

การเปรียบเทียบคุณภาพบัณฑิตด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตจำแนกตามระยะเวลาการทำงาน จากผลการวิจัยพบว่า

1. คุณภาพบัณฑิตด้านความเป็นทหาร โดยส่วนรวมผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตในด้านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 คือ ความเป็นผู้นำ และความมีไหวพริบ และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟที่ระดับ .05 ไม่พบว่ามียุ่ใดที่มีความแตกต่างกัน

2. คุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถ โดยส่วนรวมแล้วผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาทำงานต่างกัน มีการรับรู้คุณภาพของบัณฑิตในด้านนี้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .001 คือ ความรู้ด้านยุทธวิธี ความรู้ด้านธุรการ ที่ระดับ .01 คือ ศิลปะในการพูด ความสามารถในการจัดการ ความสามารถในการติดต่อประสานงานและที่ระดับ .05 คือ ความรู้ด้านการบริหารระดับพื้นฐาน ความสามารถในการควบคุมดำเนินงาน มีจิตวิทยาในการทหาร โดยพบคู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ในข้อดังต่อไปนี้ คือ

ข้อ 4 ความรู้ด้านยุทธวิธี ผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาทำงานมากกว่า 20 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาทำงานน้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี

ข้อ 7 ความสามารถในการจัดการ ผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงาน 5-10 ปี มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 20 ปี

ข้อ 11 ความสามารถในการติดต่อประสานงาน และข้อ 12 ความรู้ด้านธุรการ พบว่าผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงาน 5-10 ปี, 11-15 ปี, 16-20 ปี และ 20 ปีขึ้นไป

ข้อ 13 มีจิตวิทยาในการทหาร ผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาจากการทำงานมากกว่า 20 ปี

3. คุณภาพบัณฑิตด้านการทำงาน โดยส่วนรวมผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตในด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อที่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .001 คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความคิดอย่างสมเหตุผล ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีระเบียบในการทำงาน การวางแผนการทำงาน การติดตามผลงาน ที่ระดับ .01 คือ ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การควบคุมอารมณ์ของตนเอง การตัดสินใจแก้ปัญหา การตรงต่อเวลา และที่ระดับ .05 คือ มนุษยสัมพันธ์ที่มีต่อคนทุกระดับ โดยพบคู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ในข้อต่อไปนี้คือ

ข้อ 1 ความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุราชการ 5-10 ปี 11-15 ปี และมากกว่า 20 ปี

ข้อ ๒ ความคิดอย่างสมเหตุผล ข้อ ๑ การตรงต่อเวลา ข้อ 10 ความมีระเบียบในการทำงาน และข้อ 14 การติดตามผล ผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการรับรู้ในข้อดังกล่าวมากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงาน 5-10 ปี, 11-15 ปี, 16-20 ปี และมากกว่า 20 ปี

ข้อ ๓ ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงาน 11-15 ปี และมากกว่า 20 ปี

ข้อ 5 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พบว่า มีความแตกต่างระหว่างคู่ 5 คู่ กล่าวคือ ผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาทำงาน 5-10 ปี มีการรับรู้ข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาทำงานมากกว่า 20 ปี และผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาทำงานมากกว่า 11-15 ปี มีการรับรู้ข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 20 ปี

ข้อ 7 มองเห็นการณ์ไกล ผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 20 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้น้อยกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงาน 5-10 ปี 11-15 ปี และ 16-20 ปี

ข้อ 11 การวางแผนการทำงาน ผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุราชการ 5-10 ปี 11-15 ปี และมากกว่า 20 ปี

4. คุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรม โดยส่วนรวมผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตในด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อที่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .001 คือ ความโอ้อวดอารีที่ระดับ .01 คือ ความเคารพต่อผู้อาวุโสกว่าที่ระดับ .05 คือ ความจงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชาคือต่อหน่วยงานและต่อชาติ รักษาชื่อเสียงของหมู่คณะ โดยพบคู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ในข้อต่อไปนี้ คือ

ข้อ ๓ ความจงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชาต่อหน่วยงานและต่อชาติ ผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการรับรู้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 20 ปี

ข้อ 9 ความโอบอ้อมอารี ผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการรับรู้ ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงาน 5-10 ปี ,11-15 ปี และมากกว่า 20 ปี

ข้อ 10 ความเคารพต่อผู้อาวุโสกว่า ผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงาน 11-15 ปี และมากกว่า 20 ปี

5. คุณภาพบัณฑิตด้านคุณภาพชีวิต โดยส่วนรวมผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตในด้านนี้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อที่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .001 คือ การหาความรื่นรมย์ให้แก่ชีวิต ที่ระดับ .01 คือ ความมั่นคงในครอบครัว ที่ระดับ .05 คือ ความมีศักดิ์ศรีในตนเอง โดยพบคู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ในข้อต่อไปนี้คือ

ข้อ 5 การหาความรื่นรมย์ให้แก่ชีวิต และข้อ 8 ความมั่นคงในครอบครัว ผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 5-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี และมากกว่า 20 ปี นอกจากนี้ยังพบว่าในข้อ 5 ผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงาน 5-10 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 20 ปี

ข้อ 10 ความมีศักดิ์ศรีในตนเอง ผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการรับรู้ในข้อนี้มากกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 20 ปี

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอ เป็นสองตอนดังนี้

1. คุณภาพบัณฑิตของโรงเรียนนายเรืออากาศตามการรับรู้ของอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศ และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

2. การเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตโรงเรียนนายเรืออากาศ

1) คุณภาพบัณฑิตของโรงเรียนนายเรืออากาศตามการรับรู้ของอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศ และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 คุณภาพบัณฑิตด้านความเป็นทหาร

จากผลการวิจัยพบว่าโดยส่วนรวมแล้ว อาจารย์และผู้บังคับบัญชามีการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตด้านความเป็นทหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 กล่าวคือ ผู้บังคับบัญชามีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตด้านความเป็นทหาร โดยเฉลี่ยมากกว่าอาจารย์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาจารย์จะมีความสัมพันธ์หรือใกล้ชิดกับนักเรียน เฉพาะชั่วโมงการเรียนการสอนเท่านั้น ในขณะที่ผู้บังคับบัญชามีความใกล้ชิดกับบัณฑิตมากกว่า เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันตลอดเวลา และหน่วยงานบางหน่วยที่อยู่ในที่ตั้งตามต่างจังหวัด โดยลักษณะงานผู้บังคับบัญชากับบัณฑิตมีบ้านอยู่ในบริเวณเดียวกันจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดทั้งในและนอกเวลาราชการ

อนึ่งเมื่อพิจารณาตามรายชื่อ พบว่าอาจารย์และผู้บังคับบัญชารับรู้สอดคล้องกันว่า การรักพวกพ้องในระดับมากและเป็นลำดับแรกจากจำนวนคุณภาพด้านความเป็นทหารของบัณฑิตทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปิยะ สุวรรณทิพย์ (2522:26) ที่ว่าความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความสามัคคีเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้นำทางทหาร ทั้งนี้เพราะโรงเรียนนายเรืออากาศที่มีลักษณะ เป็นสถาบัน เบ็ดเสร็จ ซึ่งหมายถึงนักเรียนทุกคนจะต้องอยู่ประจำในโรงเรียน (Evering Goffman 1968: 15-22) จากลักษณะดังกล่าวทำให้นักเรียนนายเรืออากาศต้องใช้ชีวิตร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่อจบการศึกษาแล้วก็ยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันตามภารกิจที่กำหนดของกองทัพอากาศ

สำหรับคุณภาพบัณฑิตด้านความเป็นทหารที่อาจารย์และผู้บังคับบัญชารับรู้มากเป็นลำดับที่สองและสาม ปรากฏว่าอาจารย์รับรู้ความสมบูรณ์ของร่างกาย เข้มแข็งอดทน เป็นลำดับที่ 2

และความสง่าผ่าเผยเป็นลำดับที่ 3 ในขณะที่ผู้บังคับบัญชารับรู้ความสง่าผ่าเผยเป็นลำดับที่ 2 และความสมบูรณ์ของร่างกายเข้มแข็ง อดทน เป็นลำดับที่ 3 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่แล้วพบว่า ด้านความสมบูรณ์ของร่างกายเข้มแข็ง อดทน ทั้งอาจารย์และผู้บังคับบัญชามีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ด้านความสง่าผ่าเผยอาจารย์และผู้บังคับบัญชามีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 กล่าวคือ ผู้บังคับบัญชามีการรับรู้มากกว่าอาจารย์ แม้ว่าจะเป็นการรับรู้ระดับเดียวกันคือระดับมาก (อาจารย์ $\bar{X} = 3.94$ ผู้บังคับบัญชา $\bar{X} = 4.14$)

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ทั้งอาจารย์และผู้บังคับบัญชามีการรับรู้ความสมบูรณ์ของร่างกายเข้มแข็งอดทนอยู่ในลำดับที่ 2 และความสง่าผ่าเผยอยู่ในลำดับที่ 3 ซึ่งสอดคล้องกับสุพร รุ่งเรือง (2521) จุฑามาศ ใจนักรบ (2523) และดำรง จินดารัตน์ (2524) ที่ศึกษาพบว่าคุณลักษณะของผู้นำทางทหารที่สำคัญ คือ จะต้องมึร่างกายและพละนามัยสมบูรณ์แข็งแรงและมีบุคลิกภาพที่ดี สง่าผ่าเผย ทั้งนี้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ พ.ศ. 2521 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีบุคลิกลักษณะเหมาะสมที่จะ เป็นผู้บังคับบัญชาและผู้นำทางทหาร (หลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ: 2521) ซึ่งมีวิชาเฉพาะเรียกว่าวิชาทหาร อันมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ อีกทั้งยังเป็นวิชาหลักของสถาบัน นอกจากนั้นหลักสูตรยังกำหนดให้เรียนวิชาพลศึกษาและการกีฬาเป็นวิชาบังคับอีกด้วย

อนึ่งมีข้อสังเกตว่าคุณภาพบัณฑิตในด้านความเป็นทหาร ข้อที่มีลำดับต่ำสุดคือการรับรู้ของอาจารย์และผู้บังคับบัญชา อาจารย์เห็นว่า ความสุภาพอ่อนโยน เป็นคุณภาพบัณฑิตลำดับต่ำสุด ในขณะที่ผู้บังคับบัญชารับรู้วาทะและกำลังใจเป็นข้อที่มีความสำคัญต่ำสุด ทั้งนี้เพราะอาจารย์อาจมีความคาดหวังสูงกว่าที่นักเรียนแสดงออก ในขณะที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติงานร่วมกันสังคัมร่วมกัน และมีความใกล้ชิดกันทั้งในสายงานและการพักอาศัย ผู้บังคับบัญชาจึงมีความคาดหวังในด้านนี้น้อยกว่าอาจารย์ ส่วนในเรื่องขวัญและกำลังใจนั้น ในขณะที่บัณฑิตยังมีฐานะเป็นนักเรียนนายเรืออากาศ มองเห็นความสำเร็จและความก้าวหน้า หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้เป็นนายทหารสัญญาบัตร นอกจากนั้นยังมีโอกาสที่จะ เป็นนักบินซึ่งเป็นเหล่าทหารหลักของกองทัพอากาศ จึงทำให้เกิดมีขวัญกำลังใจ ในขณะที่ผู้บังคับบัญชารับรู้คุณภาพด้านนี้น้อยกว่านี้อาจเป็นเพราะว่า ในสภาพของการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามที่บัณฑิตคาดหวัง ทั้งนี้เพราะในการปฏิบัติงานต้องมีประสบปัญหาและอุปสรรค ซึ่งทำให้บัณฑิตเกิดความท้อแท้

1.2 คุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถ

จากผลการวิจัยพบว่า โดยส่วนรวมอาจารย์และผู้บังคับบัญชามีการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถในระดับมากสอดคล้องกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความรู้ทางเทคนิคในสาขาของตน ผู้บังคับบัญชามีการรับรู้เป็นลำดับแรก ในขณะที่อาจารย์รับรู้เป็นลำดับที่ 2 ส่วนความสามารถในการแสดงออก อาจารย์รับรู้เป็นลำดับแรก ในขณะที่ผู้บังคับบัญชารับรู้เป็นลำดับที่ 3 ซึ่งจากผลการวิจัยอาจสรุปได้ว่า ความรู้ทางเทคนิคในสาขาของตนตามการรับรู้ของอาจารย์เป็นลำดับแรกนั้น สอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียนและจุดมุ่งหมายของกองทัพอากาศที่ผลิตกำลังพลไว้ใช้งาน เฉพาะกิจของกองทัพอากาศ กล่าวคือ ในหมวดวิชาเฉพาะสาขาเป็นวิชาที่เน้นหนักความรู้เฉพาะแนวแต่ละสาขา เช่น วิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณิตศาสตร์ประยุกต์ หรือวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งนักเรียนนายเรืออากาศจะศึกษาเฉพาะกระบวนวิชาในสาขาวิชาที่ตนเลือกเรียนเท่านั้น (หลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ: 2521)

สำหรับการรับรู้ของอาจารย์และผู้บังคับบัญชาในลำดับค่าสุด ได้แก่ ความรู้ทางด้านธุรการซึ่งสัมพันธ์กับผลการวิจัยที่ว่า บัณฑิตมีความรู้ทางเทคนิคในสาขาของตนเป็นลำดับ 1 นับว่าสอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียนนายเรืออากาศที่มุ่งเน้นการผลิตกำลังพลไว้ใช้ในการเฉพาะกิจ (หลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ พ.ศ. 2521) และเป็นการสนองความต้องการของหน่วยงานซึ่งหมายถึงกองทัพอากาศที่มีความต้องการกำลังพลทางด้านนี้ ทั้งยังสอดคล้องกับการจำแนกสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของวิจิตร ศรีสอาน (2525 : 5) ที่ว่า โรงเรียนนายเรืออากาศจัดเป็นสถาบันอุดมศึกษากลุ่มที่ 3 คือ กลุ่มสถาบันที่จัดขึ้นเป็นการเฉพาะกิจเพื่อสนองความต้องการของหน่วยงานที่สถาบันนั้น ๆ สังกัดอยู่ แม้การรับรู้คุณภาพด้านความรู้ทางด้านธุรการอยู่ในระดับต่ำ แต่ก็ยังอยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงมาก (ตารางหน้า 46 อาจารย์ $\bar{X} = 3.20$ ผู้บังคับบัญชา $\bar{X} = 3.50$) การรับรู้ดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงมากตามเกณฑ์ของ เบล (Best 1981 : 17) ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 3.49 หมายถึงบัณฑิตมีคุณภาพปานกลาง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึงบัณฑิตมีคุณภาพมาก ตามความเป็นจริงบัณฑิตจากโรงเรียนนายเรืออากาศมีคุณภาพด้านธุรการอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้งานได้ เพราะในด้านการปฏิบัติงานด้านธุรการจะปฏิบัติโดยเจ้าหน้าที่ธุรการโดยเฉพาะซึ่งบรรจุจากโรงเรียนจำอากาศ เหล่าสารบรรณทำหน้าที่ธุรการโดย เฉพาะหรือบรรจุจากบุคคลภายนอก เพื่อปฏิบัติงานด้านธุรการ แต่สำหรับบัณฑิตจากโรงเรียนนายเรืออากาศหากมิได้ เป็นนักบินก็ปฏิบัติงานตามสาขาวิชาที่ตนเลือกเรียนโดย เฉพาะ ดังนั้นจากการวิจัยพบว่าคุณภาพด้านความรู้ความสามารถทางด้านธุรการอยู่ใน เกณฑ์ปานกลางถึง เกณฑ์มากก็นับได้ว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของการผลิตบัณฑิต เพื่อใช้งานด้านนี้แล้ว

1.3 คุณภาพบัณฑิตด้านการทำงาน

จากผลการวิจัยพบว่า โดยส่วนรวมอาจารย์และผู้บังคับบัญชามีการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตด้านการทำงานสอดคล้องกันและอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง ทั้งอาจารย์และผู้บังคับบัญชารับรู้เป็นลำดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ปิยะ สุวรรณพิมพ์ (2525: 26) และผลงานวิจัยของ คำรง จินดารัตน์ (2524: 175-185) ที่ว่าคุณลักษณะที่สำคัญของผู้นำทางการทหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ประกอบกับหลักสูตรและกิจกรรมด้านการฝึกอบรมกิจกรรมพิเศษ เน้นในการสร้างความ เป็นผู้นำทางทหารเป็นหลัก

สำหรับการรับรู้ของอาจารย์ในลำดับที่ 2 ได้แก่ การมีมนุษยสัมพันธ์ ที่มีต่อคนทุกระดับ และการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในขณะที่ผู้บังคับบัญชารับรู้ความมีมนุษยสัมพันธ์เป็นอันดับที่ 3 และความมีมนุษยสัมพันธ์รับรู้เป็นอันดับที่ 8 ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อาจารย์รับรู้เป็นอันดับที่ 2 แต่ผู้บังคับบัญชารับรู้เป็นอันดับที่ 8 นั้น อาจเนื่องมาจากในขณะที่เรียนอยู่ในโรงเรียนนายเรืออากาศ อาจารย์เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ซึ่งต่างกับ เมื่อออกไปปฏิบัติหน้าที่แล้วต้องทำตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาและนโยบายที่ได้รับมอบหมาย

1.4 คุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรม

จากผลการวิจัยพบว่าโดยส่วนรวม อาจารย์และผู้บังคับบัญชามีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรมสอดคล้องกัน ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีการรับรู้การรักษาชื่อเสียงของหมู่คณะ เป็นลำดับแรก และความจงรักภักดีต่อหน่วยงานและต่อชาติเป็นลำดับที่สอง ในขณะที่ผู้บังคับบัญชามีการรับรู้เกี่ยวกับความจงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชาต่อหน่วยงาน และต่อชาติเป็นลำดับแรก และการรักษาชื่อเสียงของหมู่คณะเป็นลำดับที่สอง ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าความจงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชาต่อหน่วยงานและต่อชาติ และการรักษาชื่อเสียงของหมู่คณะตามการรับรู้ของอาจารย์และผู้บังคับบัญชา จัดอยู่ในลำดับที่หนึ่งและสองซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ (2525: 44-46) เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ต้องการของทหารและตำรวจประการสำคัญ คือ มีความซื่อสัตย์สุจริต ความจงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชาต่อหน่วยงานและต่อชาติ เช่นเดียวกับความเห็นของไซมอนส์ (Simons, 1966: 23) ที่ว่า ความภักดีต่อหน่วยงาน ความเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา และความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมสูงสุดของทหาร และสอดคล้องกับหลักสูตรโรงเรียน

นายเรืออากาศ พ.ศ. 2521 ที่เน้นการอบรมจริยศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ถึงพร้อมด้วยคุณธรรม อันดีงาม ยึดมั่นในหมู่คณะ รู้จักประพฤติกฎปฏิบัติตนในการเป็นผู้ได้บังคับบัญชา และรู้จักการวางตน ให้ถูกต้อง เพื่อทำหน้าที่ปกครองบังคับบัญชา (หลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ: 2521)

สำหรับคุณธรรมบัณฑิตด้านคุณธรรมในข้อที่ว่า เป็นผู้ยึดมั่นในธรรมะ ตามการรับรู้ของอาจารย์และผู้บังคับบัญชามีความสอดคล้องกันอยู่ในอันดับสุดท้าย ทั้งนี้เป็นเพราะการแสดงออกถึงคุณภาพด้านคุณธรรม เป็นไปในรูปของนามธรรม การปฏิบัติธรรมะในหน่วยงานและในโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่กำหนดตามนโยบายของหน่วยงาน ซึ่งต้องถือปฏิบัติ มิได้ปฏิบัติตามความต้องการของแต่ละบุคคล

1.5 คุณภาพบัณฑิตด้านคุณภาพชีวิต

จากผลการวิจัยพบว่าโดยส่วนรวมอาจารย์และผู้บังคับบัญชามีการรับรู้คุณภาพ บัณฑิต ในด้านนี้สอดคล้องกัน และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทั้งอาจารย์และผู้บังคับบัญชามีการรับรู้ สอดคล้องในเรื่องความมีศักดิ์ศรีในตนเองเป็นลำดับแรก ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวถือเป็นองค์ประกอบ ของคุณภาพชีวิตด้านจิตวิสัย (Subjective Ratings) ซึ่งกล่าวถึงคุณภาพชีวิตที่เป็นนามธรรม เช่น ความพึงพอใจและสถานภาพทางสังคม (สุชาติ ประเสริฐรัฐลินธุ์: 2525), (Cambell: 1973 อ้างถึงใน สุวรรณ อี่ยมสุขวัฒน์ 2530: 27), (Wallace: 1976) และ (Lui: 1975) และตรงกับแนวความคิดของสต็อกเคิล (J.O. Stock, 1972 อ้างถึงใน สุวรรณ อี่ยมสุขวัฒน์ 2530: 25) ที่กล่าวว่า "คุณภาพชีวิต ไม่ได้เป็นสิ่งที่เกี่ยวกับการกินอยู่ได้อย่างเดียว แม้ปัจจัยในการครองชีพขั้นพื้นฐานนั้นมีความจำเป็นก็ตาม แต่คุณภาพชีวิตจะต้องประกอบด้วยสุขภาพ ทางจิต ความสามารถในการสร้างสรรค์ ความมีศักดิ์ศรีการได้รับการยอมรับ การรู้สึกว่าเป็นที่รักของ คนอื่น การปราศจากการกลัวและกังวลใจ"

สำหรับคุณภาพบัณฑิตด้านคุณภาพชีวิต ตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชาและอาจารย์ ซึ่งอยู่ในลำดับสุดท้าย ได้แก่ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงในครอบครัวตามลำดับ อาจ เนื่องจากอัตราเงินเดือนข้าราชการทหารยังอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบกับความรับผิดชอบในหน้าที่การ งานและสังคม ทั้งยังขาดเวลาและโอกาสที่จะประกอบอาชีพ เสริม เพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้กับตนเอง และครอบครัว เนื่องจากต้องอุทิศตนให้กับราชการเต็มเวลา นอกจากนี้ยังอยู่ในระยะเริ่มต้นที่ ออกรับราชการ ดังนั้นความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงในครอบครัวจึงอยู่ในระยะเริ่มต้น

2) ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของโรงเรียนนายเรืออากาศ จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมคุณภาพบัณฑิตด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้าน เฉพาะในส่วนที่อาจารย์และผู้บังคับบัญชามีการรับรู้คุณภาพบัณฑิตในด้านนั้น ๆ เป็นลำดับสุดท้ายมาเป็นข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตดังกล่าว สำหรับการรับรู้เป็นลำดับสุดท้าย มิได้หมายความว่า เป็นลำดับของคุณภาพที่ต่ำ หากเป็นคุณภาพที่อยู่ในเกณฑ์มาก ทั้งนี้เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของ Best W. Jhon คือโดยเฉลี่ยอาจารย์และผู้บังคับบัญชารับรู้คุณภาพด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ดังนี้

ด้านความเป็นทหาร	อาจารย์รับรู้	3.94
	ผู้บังคับบัญชา	4.14
ด้านความรู้ความสามารถ	อาจารย์รับรู้	3.58
	ผู้บังคับบัญชา	3.81
ด้านการทำงาน	อาจารย์รับรู้	3.62
	ผู้บังคับบัญชา	3.96
ด้านคุณธรรม	อาจารย์รับรู้	3.82
	ผู้บังคับบัญชา	4.18
ด้านคุณภาพชีวิต	อาจารย์รับรู้	3.86
	ผู้บังคับบัญชา	4.05

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดการให้คะแนนโดยถือเกณฑ์ 3.50 - 4.49 เป็นเกณฑ์การรับรู้คุณภาพบัณฑิตอยู่ในเกณฑ์มาก หมายถึง บัณฑิตจากโรงเรียนนายเรืออากาศมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาก ซึ่งตรงกับที่กล่าวไว้ในบทนำ (หน้า 3 บทที่ 1) ว่า "หากการรับรู้คุณภาพบัณฑิตจากโรงเรียนนายเรืออากาศตามการรับรู้ของอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศและผู้บังคับบัญชาผู้รับบัณฑิตอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม ก็จะเป็นสิ่งชี้ให้เห็นว่าการกำหนดวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิตเพื่อใช้เฉพาะกิจของหน่วยงานอยู่ในเกณฑ์ที่มีคุณภาพด้วย"

ดังนั้นข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาที่จะเสนอนี้จึงเป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาพัฒนาคุณภาพบัณฑิตจากโรงเรียนนายเรืออากาศที่มีคุณภาพคืออยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้คือ

2.1 ในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียนนายเรืออากาศควรสอดแทรกด้วยการ เน้นถึงสภาพความเป็นจริงในชีวิตการทำงานและการดำเนินชีวิตในสังคมนอกโรงเรียน

เพราะส่วนใหญ่มีต้นตอมาจากโรงเรียนนายเรืออากาศจะเป็นบัณฑิตด้านวิศวกร ซึ่งตรงกับการวิจัยของการ์ดอน อี. คูลเบิร์ก (Gardon E. Kulberg 1960: 26-27) ซึ่งได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพของวิศวกรพบว่า กลุ่มตัวอย่างวิศวกรได้รับความเสียใจและไม่ประสบผลสำเร็จในการเข้าสังคมและการติดต่อกับบุคคลอื่น มีปัญหาทางด้านปรับตัวบางอย่าง ดังนั้นจากข้อค้นพบนี้จึงน่าจะนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนการสอน โดยการ เพิ่ม เติมสอดแทรก เนื้อหา ในการดำเนินชีวิตในสังคมนอกโรงเรียน เมื่อ เป็นบัณฑิตแล้ว เพื่อที่จะได้รู้จักวิธีการแก้ปัญหาและรู้จักการวางแผนดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2.2 ด้านกิจกรรม โดยทั่วไปนักเรียนนายเรืออากาศ เป็นนักเรียนในระดับอุดมศึกษาซึ่งอยู่ในวัยเดียวกับนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยและอยู่ในฐานะที่มีผู้ใหญ่ที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้จะต้องคอยรับคำสั่งแนะหรือคำบงการจากผู้ใหญ่ และในขณะที่เดียวกันก็มีผู้ใหญ่ที่จะสามารถรับผิดชอบ เผชิญชีวิต หรือตัดสินใจโดยลำพัง ยังคงต้องการความช่วยเหลือ แนะนำแนะแนวทางจากผู้ใหญ่ ดังนั้นงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษาจึง เป็นงานสำคัญที่สุดในการพัฒนานิสิตนักศึกษานอกห้องเรียนซึ่ง วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2528 : 134 - 135) เห็นว่าควรมีปรัชญาดังนี้

1. งานกิจกรรมช่วยให้นิสิตนักศึกษาแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น โดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นผลทำให้แต่ละคนสามารถพัฒนาการเรียน วิชาการ ร่างกาย จิตใจ บุคลิกภาพ วุฒิภาวะสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
2. งานกิจกรรมช่วยเหลือและส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาจัดตั้งกลุ่ม หรือชมรม มีความสนใจในเรื่องเดียวกันโดยไม่คำนึงถึงเพศ เชื้อชาติ ศาสนา หรือความแตกต่างด้านการเมือง
3. การเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาได้มีประสบการณ์ด้านการทำงานร่วมกับกลุ่ม สามารถเสนอความคิดเห็น แสดงตน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น พัฒนาความเข้าใจร่วมกันพัฒนาความเป็นผู้นำ เสริมสร้างความสามัคคีระหว่างหมู่นิสิตนักศึกษา รู้จักการอยู่การทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักฝึกหัดการทำงานอย่างมีระบบ และฝึกความคิด หัดตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
4. การอำนวยความสะดวกในการจัดและดำเนินกิจกรรมนิสิตนักศึกษา โดยการ

4.1 จัดหาสถานที่เพื่อเป็นศูนย์กลางกิจกรรมสำหรับประชุม และ อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อการพิมพ์ การโรเนียว การจัดทำป้ายประกาศหรือหนังสือพิมพ์

4.2 ประสานงานกับภาควิชา หรือหน่วยงานอื่น ๆ ในสถาบันเพื่อ สนับสนุนหรืออำนวยความสะดวกให้นิสิตนักศึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น หน่วยงานรักษา ความปลอดภัย ตำรวจหรือจราจร เพื่อช่วยให้งานต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยความราบรื่น เรียบร้อย มีปัญหาอุปสรรคน้อยลง

4.3 จัดหาอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม หรืออาจารย์ที่มีประสบการณ์ ด้านงานกิจกรรม เพื่อช่วยเหลือให้แนวคิด หรือแนะแนวทางการจัดกิจกรรมให้ สามารถจัด ได้อย่างเหมาะสมน่าชื่นชม และเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

5. การพัฒนาให้นิสิตนักศึกษามีความเป็นไทย รู้จักภาคภูมิใจในความมีเอกลักษณ์ของชาติ ชื่นชมศิลปะ วัฒนธรรม ระเบียบประเพณี ดนตรี นาฏศิลป์ไทย

6. การพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีบุคลิกมีความสามัคคี มีความประพฤติที่ดี งามสอดคล้องกับลักษณะวัฒนธรรมของไทย และเป็นบุคคลที่มีประโยชน์ เป็นที่ต้องการของสังคม

7. งานกิจกรรมช่วยให้นิสิตนักศึกษาสามารถปรับตัว เข้ากับสภาพการ เรียน การสอนและเป็นทางออก หากเกิดข้อขัดข้องใจในการศึกษาก็สามารถใช้กิจกรรม เป็นเครื่อง ผ่อนคลายความ เครียดจากการศึกษาเล่าเรียนได้

จากทัศนะดังกล่าวย่อมชี้ให้เห็นว่าการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น นักศึกษา จะต้องมีส่วนร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกห้อง เรียน เพื่อให้นักศึกษาได้รับทั้งความรู้และประสพ- การณ์ที่ สถาบันอุดมศึกษาจัดให้ ทั้งนี้ก็โดยมุ่งให้นักศึกษา เป็นคนที่มีความเจริญและ เป็นประโยชน์ ต่อสังคม โรงเรียนนายเรืออากาศก็เช่นกัน ควรจะให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการคิด วางแผน และดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ ด้วยตัวของนักเรียนเอง เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักการคิด การวางแผน เพื่อนำมาใช้ได้ในชีวิตจริง และรู้จักมองการณ์ไกล ซึ่งเป็นการเพิ่มคุณภาพแก่ตนเองให้ดียิ่งขึ้น เมื่อออกไปปฏิบัติงานตามหน้าที่สอดคล้องใน เรื่องความมีศักดิ์ศรีในตนเอง เป็นลำดับแรก ซึ่ง ข้อค้นพบดังกล่าวถือเป็นองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตด้านจิตวิสัย (Subjective Rating) ซึ่งกล่าวถึงคุณภาพชีวิตที่เป็นนามธรรม เช่น ความพึงพอใจและสถานภาพทางสังคม (สุชาติ ประเสริฐรัฐสินธุ์ : 2525) ,(Cambell : 1973 อ้างถึงในสุวรรณา เขี่ยมสุขวัฒน์) 2530 : 27) ,(Wallace : 1976) และ (Lui : 1975) และตรงกับแนว

ความคิดของสต็อกเคิล (J.O. Stock, 1972 อ้างถึงใน สุวรรณา เอี่ยมสุวัฒน์ 2530 : 25) ที่กล่าวว่า "คุณภาพชีวิต ไม่ได้เป็นสิ่งที่เกี่ยวกับการกินอยู่ได้อย่างเดียว แม้ปัจจัยในการครองชีพขั้นพื้นฐานนั้นมีความจำเป็นก็ตาม แต่คุณภาพชีวิตจะต้องประกอบด้วยสุขภาพทางจิต ความสามารถในการสร้างสรรค์ ความมีศักดิ์ศรีการได้รับการยอมรับ การรู้สึกว่าเป็นที่รักของคนอื่น การปราศจากการกลัวและกังวลใจ"

สำหรับคุณภาพชีวิตด้านคุณภาพชีวิต ตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชาและอาจารย์ซึ่งอยู่ในลำดับสุดท้าย ได้แก่ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงในครอบครัว ตามลำดับ อาจ เนื่องจากอัตราเงินเดือนข้าราชการทหารยังอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบกับความรับผิดชอบในหน้าที่การงานและสังคม ทั้งยังขาดเวลาและโอกาสที่จะประกอบอาชีพเสริม เพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว เนื่องจากต้องอุทิศตนให้กับราชการเต็มเวลา นอกจากนี้ยังอยู่ในระยะเริ่มต้นที่ออกรับราชการ ดังนั้นความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงในครอบครัวจึงอยู่ในระยะเริ่มต้น

2.3 ในด้านคุณธรรม เนื่องจากสภาพของการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมของโรงเรียนนายเรืออากาศอยู่ในรูปแบบของการอบรมจริยศึกษา เช่น การฟังพระธรรมเทศนา ฟังธรรมบรรยายและรับการอบรมจากผู้บังคับบัญชา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะอบรมจิตใจ ความประพฤติและอุปนิสัยของนักเรียนนายเรืออากาศให้ถึงพร้อมด้วยคุณธรรมอันดีงาม รู้จักประพฤติปฏิบัติตนในการ เป็นผู้ใต้บังคับบัญชา และรู้จักวางตนให้ถูกต้อง เมื่อทำหน้าที่ปกครองบังคับบัญชา มีหลักศีลธรรมในการประพฤติตนนอกเหนือไปจากการปฏิบัติตามกรอบของวินัยทหาร (หลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ 2521 : 7) และกิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นเป็นไปตามตามนโยบายของผู้บังคับบัญชา ซึ่งนักเรียนนายเรืออากาศจะต้องยึดถือปฏิบัติ มิได้ปฏิบัติโดยอิสระตามความคิดของแต่ละบุคคล ดังนั้นการที่จะให้บัณฑิตมีคุณภาพด้านคุณธรรมเพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่ในระดับมาก โรงเรียนนายเรืออากาศควรที่จะเปิดโอกาสให้นักเรียน เป็นผู้ริเริ่มกิจกรรมที่ส่งและให้นักเรียน เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมนั้นตามความคิดเห็นของนักเรียนเอง โดยมีอาจารย์หรือนายทหารดูแลให้คำปรึกษาและช่วยเหลือ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะควรมีการทำวิจัยในเรื่อง คุณภาพบัณฑิตโรงเรียนนายเรืออากาศตามการรับรู้ของบัณฑิต โรงเรียนนายเรืออากาศ